

Neuvottelumuistio Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Hangan kaupungin valtuustokauden 2023–2025 neuvotteluista

Osallistujat

Aila Pääkkö, kv pj

Sture Söderholm, kh pj

Petra Ståhl, kj

Hanna Höglund, kansliapäällikkö

Hanna Österlund, hyvinvointikoordinaattori

Kim Adolfsson, vt. Konsernitalouspäällikkö

Jennika Friman, kulttuurijohtaja

Karl-Erik Gustafsson, sivistystoimen johtaja

Mia Laiho, ah pj

Johanna Värmälä, ah vpj

Veronica Rehn-Kivi, ah vpj

Sanna Svahn, hyvinvointialuejohtaja (pj)

Matias Pälve, palvelutuotannon johtaja

Markus Syrjänen, konsernipalvelujohtaja

Mari Ahlström, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelualuejohtaja

Tuula Suominen, ikääntyneiden palvelujen palvelualuejohtaja

Markus Paananen, yhteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelualuejohtaja

Timo Hokkanen, vammaispalvelujen palvelualuejohtaja

Veli-Pekka Ihamäki, pelastusjohtaja

Nico Vehmas, johtava erityisasiantuntija (sihteeri)

Pilvi Österman, yhdyspintapäällikkö

Aika ja paikka

13.1.2025 klo 10–11, Teams-yhteys

Neuvottelu

1. Puheenjohtaja avaa neuvottelun

Neuvottelujen teemana ovat hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön rakenteet. Neuvottelujen tavoitteena on todeta hyvinvointialueen ja kunnan keskeiset yhteistyön rakenteet ja käydä niistä tilannekuvakeskustelu.

Laki hyvinvointialueesta 14 §: Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.

Neuvotteluista laadittiin muistio, johon kirjattiin tapaamisessa esille nousevat yhteistyörakenteisiin liittyvät ongelmat ja haasteet sekä yhteistyörakenteisiin liittyvät asiat, joista on tarkoituksenmukaista sopia tarkemmin erikseen.

2. Kunnan luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon edustajien avauspuheenvuorot

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Aila Pääkkö esitti puheenvuoron kaupungin luottamushenkilöjohdon puolesta.

- Asukkaiden palveluista nostettiin esille useita huolenaiheita. Hangon osaston toiminnan on koettu muuttuneen huonompaan suuntaan. Hangossa on yksi ambulanssi, ja Raaseporin alueen ambulanssiresurssin väheneminen vaikuttaa myös Hankoon. Myös Lohjan sairaalan synnytysosaston toiminnan lopettaminen vaikuttaa Hankoon. Hammashoidon tarjoaminen osin Raaseporissa on haastavaa esimerkiksi lasten hammastarkastusten osalta.
- Hangossa 33 % asukkaista on ikääntyneitä, ja ikääntyneiden palveluissa tuotiin esille huolta mm. asumispalvelujen riittävyyden osalta.
- Käytännön yhteistyössä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä koettiin olevan merkittäviä puutteita.

Kaupunginjohtaja Petra Ståhl esitti puheenvuoron Hangon kaupungin viranhaltijajohdon puolesta.

- Epätietoisuus ja monet alueella käynnistyvät muutokset aiheuttavat asukkaiden keskuudessa huolta ja huhuja. Tarvitaan lisää avointa keskustelua ja pidemmän aikavälin tietoa palvelujen tulevaisuudesta.
- Hammashoidon osalta paikalliset palvelut ovat tärkeitä. Hangon etäisyys Raaseporista on pitkä. Koulupsykologien palvelut eivät ole riittävällä tasolla, ja aiheesta toivottiin jatkokeskustelua ja tilannekatsausta.
- Työttömien terveystarkastusten toivotaan käynnistyvän pian. Konkreettinen haaste työttömien osalta on kuntouttavaan työtoimintaan pääsyn viivästyminen.
- Vanhusväestön osalta ennaltaehkäisevän työn määrän on koettu vähentyneen hyvinvointialueen toiminnan alkamisen jälkeen. Tämä on koettu johtavan siihen, että ikäihmiset päätyvät palvelujen pariin entistä huonokuntoisempana.
- Hyvinvointialueen sisäiset alueelliset erot tulisi huomioida palvelujen kehittämisessä ja järjestämisessä nykyistä paremmin. Palveluja tulisi räätälöidä kuntien osalta, vaikka taustalla onkin tavoite yhdenvertaisista palveluista.

3. Hyvinvointialueen luottamushenkilöjohdon edustajan avauspuheenvuoro

Aluehallituksen puheenjohtaja Mia Laiho esitti hyvinvointialueen luottamushenkilöjohdon puheenvuoron.

- Ikäihmisten ennaltaehkäiseviä palveluja on huomioitava tulevaisuudessa nykyistä paremmin, ja tämä on hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen tavoite.
- Palveluissa voivat aiheuttaa muutoksia muun muassa henkilöstön saatavuuden haasteet.
- Koko hyvinvointialueen kapasiteettia on hyvä hyödyntää, jotta asukkaiden palvelujen saatavuus paranee. Kuitenkin erityisesti pitkäaikaisesta hoivasta puhuttaessa asukkaan ja omaisten toiveet otetaan huomioon.
- Hangon osastolla on tärkeä asema siitä, miten palveluja vahvistetaan perustasolla ja esimerkiksi sairaalapalvelujen painopistettä siirretään erikoissairaanhoidosta perustasolle.
- Seuraavalla valtuustokaudella erityisesti yhteinen viestintä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää.

4. Yhteistyön rakenteet ja ennakotehtävä

Todettiin ennakkomateriaali. Puheenjohtaja avasi keskustelun hyvinvointialueen ja kunnan välisistä yhteistyörakenteista.

Keskustelussa todettiin seuraavaa:

- Hangon osaston käyttöaste on ollut korkea. Joulukuussa oli kysyntäpiikki useista eri syistä johtuen (mm. ylähengitystieinfektiot), mikä on aiheuttanut tarvetta ylipaikoille. Asumispalvelujen paikkoja ei ole vähennetty Hangossa. Jonot asumispalveluihin ovat kohtuullisella tasolla. Ikääntyneiden ennaltaehkäiseviä palveluja on koottu Olkkari-toiminnan yhteyteen, ja toiminnoissa on aloittanut uusi projektipäällikkö, joka vahvistaa toimintaa entisestään. Omaishoitajien polun kehittämiseen yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa saatu STM:n terveyden edistämisen määrärahaa.
- Hangossa on ulkoistettu terveysasema, ja ulkoistus tehtiin ennen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymistä. Palvelutaso terveysasemalla on ennallaan. Palvelujen verkoston kehittämisen linjausten mukaisesti Hangossa säilytettiin terveysasema. Suun terveydenhuollon palvelujen osalta tuotetaan jatkossakin lähipalvelua. On ollut tilanteita, joissa potilaita on jouduttu ohjaamaan Raaseporiin, mutta jatkuvasti pyritään rekrytoimaan Hankoon myös lisää suun terveydenhuollon työvoimaa. Kuntouttavassa työtoiminnassa ei ole tiedossa olevaa palvelutason muutosta. TE-uudistus on lisännyt yhteistyötä esimerkiksi monialaisen ryhmän muodossa.
- Opiskeluhoollon osalta Hangossa on ollut hyvä tilanne lukuun ottamatta ruotsinkielistä psykologia, jonka rekrytointi etenee. Keskitetty psykologipalvelu palvelee myös Hangon aluetta. Muissa lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on pystytty kasvattamaan toimintavarmuutta ja auttamaan alueen asukkaita. Yhteistyöstä on annettu positiivista palautetta.
- Pelastuslaitos tekee paljon yhteistyötä kaupungin kanssa. Ensihoidon järjestämisvastuu on HUS-yhtymällä ja pelastuslaitos toimii palvelutuottajana. Hangon osalta muutos näkyy siten, että Tammisaaren toinen päiväaikainen yksikkö on Inkoossa. Kesä-heinä-elokuussa Hangossa toimii ylimääräinen ambulanssi väestömäärän kasvun vuoksi. Hangon osalta ensihoitovalmius on vuosina 2023–2025 säilynyt samana.
- Hyvinvointialue on olemassa ainoastaan alueen asukkaita varten. Tätä silmällä pitäen yhteistyö on erittäin tärkeää. Hangon osalta yhteistyössä ei olla onnistuttu siten, kuin olisi ollut tarkoitus. Yhteistyörakenteita on melko paljon, mutta näillä ei kommenttien perusteella olla pystytty vastaamaan yhteistyön tarpeisiin.
- Hyvinvointialueen käytössä säilyvien tilojen osalta pidemmän aikavälin uudet sopimukset olisi alustavasti tavoitteena saada sovittua kevään 2025 aikana. Aluehallituksen on tarkoitus käsitellä kevään aikana toimitilaohjelma, jossa tarkentuu tilakehittäminen.

- Ikääntyneiden hyvinvoinnin osalta tulisi huomioida paremmin ennaltaehkäisevä toiminta. Olkkaritoimintaa on tarjolla viikkotasolla vain vähän, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta hyvinvointiin. Yleisesti yhteistyörakenteet ovat toimineet hyvin ja kokoukset on valmisteltu hyvin. Ennaltaehkäisevät palvelut ovat kehittymässä, mutta asukkaita huolettavat erityisesti hoivapalvelujen ja muiden hyvinvointialueen palvelujen tulevaisuus sekä niiden keskittäminen.

5. Muut asiat

Hyvinvointialueen viranhaltijajohto esitti kunnan viranhaltijajohdolle uutta tapaamista vuoden 2025 aikana. Sovittiin, että tapaaminen järjestetään.

Nuorten kuntouttavasta työtoiminnasta tiedusteltiin, ja sovittiin, että asiaan palataan sähköpostilla kokouspiirille.

6. Neuvottelujen päätös

Puheenjohtaja päätti neuvottelun.